

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

7/4348
SÜRELİDİR

SAYI : B.02.0.019/16-1528

27.1.06.2001

041

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ : a) 30.05.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4348-10603/24846 sayılı yazınız.
b) 20.06.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11018 sayılı yazınız.
c) 15.06.2001 tarihli ve BDDK.DEG./BG-4748 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Hakan TARTAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/4348-10603 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi (a) ve (b) yazılarınız üzerine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı'ndan alınan ilgi (c) yazının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.


Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

~~Eki :
Yazı sureti (4 sayfa)~~

~~Gereği için :
TBMM Bşk na~~

~~Bilgi için :
Başbakanlığa (KKGM)~~

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

SAYI :BDDK.DEG./BG - 4748

15 HAZİRAN 2001

**DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Kemal Derviş)**

İLGİ: a) 31.05.2001 evrak çıkış tarihli ve B.02.0.019 (16) 1190 sayılı sayılı evrak akış talimat formu,
b) T.B.M.M. Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 30.05.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4348-10603/24846 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız konusu İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın Devlet Bakanı Sayın Kemal Derviş tarafından yazılı olarak cevaplandırılması istemiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunduğu 22.05.2001 tarih ve 7/4348-10603 sayılı soru önergesine ilişkin cevabımız aşağıda sunulmaktadır.

Bilindiği gibi, mülga 3182 sayılı Bankalar Kanunu ile 4389 sayılı Bankalar Kanunu çerçevesinde, hisse senetlerinin çoğunluğu veya tamamının mülkiyeti Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) geçen T.Ticaret Bankası A.Ş., Bank Ekspres A.Ş., Interbank A.Ş., Sümerbank A.Ş. (Egebank A.Ş., Yurtbank A.Ş., Yaşarbank A.Ş., Bank Kapital T.A.Ş. ve Ulusal Bank T.A.Ş., Sümerbank A.Ş. nezdinde birleştirilmiştir.), Eskişehir Bankası T.A.Ş., Etibank A.Ş., Demirbank T.A.Ş. ve İktisat Bankası T.A.Ş.'nin rehabilitasyonu, satışa hazırlanması ve sisteme yeniden kazandırılması çalışmaları sürdürülmektedir.

Rehabilitasyon çalışmaları kapsamında, TMSF bünyesindeki bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi amacıyla, 07.12.2000-14.05.2001 tarihleri arasında T.C.Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilerek TMSF'ye verilen değişken faizli ve iskontolu 8.528.476 milyar TL, USD 2.510 milyon döviz cinsinden, USD 2.546 milyon ABD Dolarına endeksli, USD 1.954 milyon değerinde (EURO 2.229 milyon) EURO'ya endeksli Özel Tertip Devlet Tahvilleri Fon Bankalarına verilmiştir.

TMSF Hazine'den aldığı döviz cinsinden kağıtların 7.011 milyon dolarlık kısmını ve 8.528.476 milyar liralık TL cinsinden kağıdı ileride devir alınacak zararlarına mahsuben Fon kapsamındaki bankalara tahvil olarak aktarmıştır. Döviz cinsinden kalan 996 milyon dolarlık tahvil Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına teminat olarak verilmek suretiyle 750 trilyon lira tutarında nakit avans alınmış ve Fon bankalarına mevduat olarak aktarılmıştır. Ayrıca, TMSF kendi kaynaklarından Fon bankalarına 734,8 trilyon lira tutarında sermaye, 684.2 trilyon lira tutarında ise mevduat şeklinde kaynak aktarmıştır.

DEVLET BAKANLIĞI	
TARİH	22.6.2001
SAYI	1528

TMSF Bünyesindeki Bankalara Aktarılan Kaynaklar

	Trilyon TL.	Milyon Dolar (2)	Milyon Dolar (3)
Devir Alınacak Zararlara Mahsuben			
Verilen Tahvil			
-Döviz Cinsinden Tahvil	7.010 ⁽¹⁾	7.011	7.011
-TL Cinsinden Tahvil	8.529	8.869	7.447
Yapılan Mevduat			
-Fon Kaynaklarından	684	1.626	597
-Döviz cins. tahvil karşılığı TCMB avansından	750	996	996
Sermayelerine Karşılık Fon			
Kaynaklarından Nakit Ödeme	735	1.760	642
Toplam	17.708	20.262	16.693

(1) İhraç tarihindeki kurlara göre TL karşılığı hesaplanmıştır. (2) TL cinsinden verilen kağıtlar ihraç tarihindeki kurlara göre dolara çevrilmiştir. (3) TL cinsinden verilen kağıtlar 14 Mayıs 2001 tarihindeki kurlara göre dolara çevrilmiştir.

Fon Bankalarının sisteme yeniden kazandırılması çalışmaları çerçevesinde;

- Türk Ticaret Bankası A.Ş. , Bank Ekspres A.Ş., İnterbank A.Ş., Egebank A.Ş., Eskişehir Bankası T.A.Ş. , Sümerbank A.Ş., T.Tütüncüler Bankası Yaşarbank A.Ş. ve Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş. için açıklanan satış prosedürü çerçevesinde, sözkonusu bankaların sisteme kazandırılması çalışmaları başlatılmış, yatırımcıların hiç ilgi göstermedikleri ya da gerekli talep koşulları oluşmayan Sümerbank A.Ş., Egebank A.Ş., Yurt Ticaret ve Kredi Bankası A.Ş., T.Tütüncüler Bankası Yaşarbank A.Ş. ile satışa sunulması mümkün görülmeyen Bank Kapital A.Ş. ve ayrıca Ulusbank T.A.Ş. tüm aktif ve pasifleriyle Sümerbank A.Ş. bünyesinde birleştirilmiş, yapılan değerlendirmeler sonucunda, Sümerbank A.Ş. hisselerinin satışına yönelik prosedür belirlenerek 31.05.2001 tarihli Resmi Gazete'de ilan edilmiş ve satış sürecinin 28.06.2001 tarihine kadar sonuçlandırılması planlanmıştır.

Diğer taraftan, T.Ticaret Bankası A.Ş., Eskişehir Bankası T.A.Ş. ve İnterbank A.Ş.'ne talip yatırımcılar teklif vermeyeceklerini bildirmişlerdir.

Bank Ekspres A.Ş.'ne ilişkin satış prosedürü ise sonuçlandırılma aşamasına gelmiştir.

- Etibank A.Ş.'nin satış prosedürü 11.02.2001 tarih ve 24315 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup Banka'nın satışına ilişkin olarak Kuruma sadece bir başvuru yapılmış, başvuru sahibinin banka sahibi olacaklarda aranılan koşulları taşıyamaması nedeniyle, talep Kurul kararı ile reddedilmiştir.
- Demirbank T.A.Ş.'nin satışına ilişkin prosedür ise 26.01.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış, anılan Bankaya talip yatırımcılardan alınacak nihai teklifler için 25.06.2001 tarihine kadar ek süre tanınmıştır.
- İktisat Bankası T.A.Ş.'nin satışına yönelik prosedür, anılan Bankanın kesin devir bilançosunun düzenlenmesinden sonra belirlenecektir.

4389 sayılı Bankalar Kanununun 14. maddesinin 4. fıkrası kapsamında Fona devredilen bankaların devirden önce yönetim ve denetimlerini doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya

birlikte elinde bulunduran ortaklarından mal beyannamesi talep edilmiş, ilgili mahkemelerden alınan ihtiyati tedbir kararları uyarınca mal varlıkları üzerine tedbir uygulanmış, gerçek kişi ortakların yurtdışına çıkmaları yasaklanmış ayrıca, Bankalar Yeminli Murakıplarınca düzenlenerek Fona iletilen raporlar esas alınarak kullandıkları banka kaynaklarının iade veya tazmin edilmesi talep edilmiş ve iade veya tazmin talebinin yerine getirilmemesi nedeniyle haklarında dava açılmıştır. Anılan Kanunun 17. maddesinin Fona verdiği yetki çerçevesinde de, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14. maddesinin 3. fıkrası veya 3. ve 4. fıkraları kapsamında Fona devredilen bankaların, sorumlulukları Bankalar Yeminli Murakıplarınca tespit edilen yöneticilerinden mal beyannamesi talep edilerek, ilgili mahkemelerden alınan ihtiyati tedbir kararları uyarınca mal varlıkları üzerine tedbir uygulanmış, yurtdışına çıkmaları yasaklanmış, Bankaya verdikleri zararlarla sınırlı olarak ilgili mahkemelerden şahsi iflasları talep edilmiştir.

Diğer taraftan, Kasım 2000 ve Şubat 2001 krizleri mali sisteme karşı genel bir güvensizliğe yol açmıştır. Makroekonomik koşulların düzelmesiyle birlikte ekonomik birimlerin mali sisteme ve mali piyasalardaki aktörlerin birbirlerine karşı güveni yeniden tesis edilmiş olacaktır. Kamu ve Fon bankalarının yeniden yapılandırılması ile birlikte bu bankaların Türk Lirası fonlar üzerindeki baskısı orta vadede önemli oranda azalacaktır. Bunun sonucunda özel bankaların hem fonlama maliyetleri düşecek hem de yurtiçinden kullanabilecekleri kaynaklar artacaktır. Bu gelişme, özel bankaların karlılıklarının artmasına ve fon ihtiyaçlarını karşılamak için yurtdışından borçlanmalarının azalmasına katkıda bulunacaktır.

Bankacılık kesiminin mali ve operasyonel anlamda yeniden yapılandırılmasına yönelik yukarıda sıralanan uygulamalar ile eşanlı olarak bankacılık sistemini daha etkin ve rekabetçi bir yapıya kavuşturacak, sektörün dayanıklılığını geliştirecek ve sektöre güveni kalıcı kılacak yasal ve kurumsal düzenlemeler de ele alınmaktadır. Yasal düzenlemelerin bir bölümü Bankalar Kanununda gerçekleştirilen değişiklikler içerisinde yer almıştır. Bu çerçevede, konsolide özkaynak tanımı getirilmiş, bankaların mali olmayan iştiraklerine sınırlama getirilmiş, kredi tanımı genişletilmiş ve kredi karşılıklarının gider sayılması hususuna açıklık kazandırılmıştır.

Düzenleme ve denetim çerçevesinin güçlendirilmesi kapsamında aşağıda sıralanan diğer tedbirler de belirli bir program dahilinde uygulanacaktır:

- Banka mali tablolarında saydamlığın sağlanması ve işlemlerin mahiyetine uygun bir biçimde muhasebeleştirilmesinin temin edilmesi bakımından 1 Ocak 2002'de yürürlüğe girmek üzere Muhasebe Uygulama Yönetmeliği yayınlanacaktır. Yönetmelikle;
 - Repo işlemlerinin bilanço içine alınması,
 - Finansal araçların değerlemesine, sınıflandırılmasına ve riske karşı korunma amaçlı finansal işlemlere ilişkin esasları içeren 39 nolu standart da dahil olmak üzere Uluslararası Muhasebe Standartları'nın temel ilkelerinin benimsenmesi

amaçlanmaktadır.

- Bankaların kullandıkları kredilerde risk yoğunlaşmasını önlemek üzere bir gruba kullanılacak kredi limitlerinin hesabında doğrudan ve dolaylı krediler birlikte dikkate alınacak ve risk grubu tanımı yapılacaktır. Banka hissedar ve iştiraklerinin de

aynı risk grubu olarak tanımlanacağı düzenleme ile banka kaynaklarının belirli gruplar üzerinde yoğunlaşması engellenecek, bankaların aktif yapısını emniyet, seyyaliyet ve verimlilik ilkelerine göre sağlamlaştırmaları temin edilecektir.

- Bankaların organizasyon yapılarını, kredi açma esas ve usullerini, gayri nakdi kredilerin dikkate alınma esas ve oranlarını, dolaylı pay sahipliği, dolaylı kredi ve dolaylı iştiraklerin tanımını kapsayan, bankaların faaliyetleri ile ilgili temel düzenleme mahiyetindeki yönetmelik 30 Haziran 2001 tarihine kadar çıkartılacaktır.
- Bankaların yabancı para pozisyon risklerinin yakından takibini sağlamak için mevzuat değişikliği de dahil olmak üzere gerekli düzenleme ve uygulamalar yapılacaktır.
- 1 Ocak 2002'de işlerlik kazanması öngörülen Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemi oluşturma süreci yakından izlenecektir.
- Sermaye yeterliliği hesabında 1 Ocak 2002'den itibaren solo bazda, 1 Temmuz 2002'den itibaren de konsolide bazda piyasa risklerinin dikkate alınması ile ilgili uygulamaya başlanacaktır.
- Bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esasları yeniden düzenlenecektir.
- Bankaların iç ve dış denetimi önemsemeleri, bağımsız dış denetimler sırasında iç kontrol ve risk yönetimi sistemleri ile kredi portföyü ve piyasa risklerinin de incelenmesi özendirilecektir.
- Diğer ülkelerin denetim birimleri ile yapılmakta olan anlaşmalar ve sağlanacak işbirliği ile bankalar veya hakim ortakları tarafından kurulmuş olan off-shore bankalar sıkı denetim altına alınacaktır.
- Bankaların yurtdışı şubeleri de yerinde denetime tabi tutulacaktır.

BDDK ve Merkez Bankası sistemdeki bankaların davranışlarını izleyebilmek ve zamanında tedbir alabilmek bakımından bilgi alış verişi ve günlük değerlendirme alanlarında yoğun bir işbirliği içerisinde bulunacaktır. Mali sistemde likidite sıkıntısı olduğu durumlarda BDDK, Hazine ve Merkez Bankası arasında etkili bir koordinasyon sağlanacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.


R. Engin AKÇAKOCA
Başkan